

**ГЕОРГИ КОНОВСКИ
ТОЛКОВА НЯКОГА
КИНОПОВЕСТ**

chitanka.info

1.

Ноемврийско утро. Слънцето, вече готвещо се за зимен сън, бавно изплува над покривите. Хората все още са с шлифери и якета, макар че някъде вече се мяркат модните къси кожухчета. Всъщност, с якета са най-вече учениците, бързаци за сутрешната гимнастика — все още традиционна и задължителна.

Като ручей те се изливат от входове, улички и квартали, сливат се в широк поток пред входа на училищния двор и се разпределят по класове в оформящия се блок.

Звучи музика. И започва гимнастиката — под ръководството на преподавателя по физкултура, под надзора на учителите...

А Гената сега се събужда. Протяга се, оглежда стаята. Празна. Майка му е излязла, баща му отдавна се е преместил да спи в кухничката. Върху масата е чантата — полупразна, до нея левче на стотинки.

Гената скача, два-три замаха цепят яростно въздуха — вече е измит и направил гимнастика, облича се в движение, сресва късата коса с разперени пръсти. Стъпките му отекуват надолу по стълбището.

Краси пък е още на вратата. Баща му е по пижама, подава му двулевовата банкнота и продължава със започналата вътре лекция:

— Аз за тия пари половин ден работя. Да не си купуваш цигари или други глупости. Храна, храна ти трябва. Здрава храна — ум в глава...

Камен в това време спокойно отваря едно от чекмеджетата на тоалетката. От купчината пари взема няколко банкноти, затваря внимателно вратата на спалнята, докато в същото време пъха парите в джоба си небрежно. Грабва леката спортна чанта и излиза.

Гинчо и Миро тичат по улицата. Умело се прехвърлят през оградата, отварят предпазливо задната врата на училището, която води към стола, и изчезват някъде в дълбините на мазето. Спестили са си минаването през официалния вход и проверката.

А на входа на училището са застанали няколко учители. Встрани от тях, следейки внимателно потока от влизащи, са двама. Директорът и дежурният учител. Край тях минават учениците с извадени бележници, поздравяват и влизат през голямата стъклена врата. Ручеите са се превърнали в тесен поток през входа на двора, ограден от дежурните ученици. Те записват имената на закъснелите в специална тетрадка, отклоняват ги встрани, за да не пречат на гимнастиката.

— А твоят Генеди пак е закъснял — с упрек казва директорът и сочи към идващите момчета.

— Ще поговоря с него — казва дежурният. Той е към петдесетинагодишен, здрав, вече понапълнял. Спортният тип костюм и полото го правят да изглежда по-млад и жизнен.

— Май, другарю Паскалев, много мислите, а нищо не правите...

— Какво например?

Директорът учудено го поглежда. Той е десетина години по-млад, с типичен служебен вид — строг костюм, вратовръзка с убити цветове, непоклатимо уверен във вечната си правота. В чертите му има нещо от френските актьори и това кара ученичките от горните класове да се усмихват при поздрава си.

— Досега трябваше да вземете по-сериозни мерки. Не му се учи, държи се предизвикателно, чупи всичко наред...

— Има две двойки, мисля, че ще ги оправи в най-скоро време. Стреми се да опазва достойнството си с присъщи за пубертета средства, счупил е с топката едно стъкло и то по време на мач... Къде да го пратя? ТВУ или затвор?

— Но всички се оплакват от него! Вместо да учи — хайманосва из града. Вчера го видях на пазара, а според режима по това време трябва да подготвя домашните си...

С тези думи директорът се обръща. Хем е време да влиза, хем не му се спори с Паскалев — знае оня колко е упорит, когато се смята за прав. А самият директор точно по тая тема не е много убеден. Пък и не само Генеди е в това училище.

Но дежурният не се предава, разбира се.

— Е, ако трябва да го махнем, защото не е идеален... И не пасва на плаката... Що се отнася до пазара — и аз го видях. Продава грозде.

От лозето им. Това, дете баща му не е виждал, а Генади и майка му се гърбят и на парите от което разчитат...

Директорът е тръгнал и не е чул последните му думи. Дежурният свива рамене. Няма да крещи, я! И без това говори тихо, за да не чуят влизащите ученици...

Групата на закъснелите е вече пред него. Начело е стройно, хубаво момче. Правят впечатление високо вдигнатата нагоре коса и смелият поглед.

— Ванко, ти пък защо закъсня? — пита Паскалев и, докато Ванко се оправдава с градския транспорт, пропуска останалите, като задържа само Генади.

— Знаеш ли — казва учителят, без да го гледа. — Аз мислех, че си мъжко момче и, като обещаеш нещо, изпълняваш го... А то какво излиза... И махни тоя пиринч! Ти мъж ли си или примадона...

Генади гледа след отдалечаващия се класен, после се мъчи незабелязано да смъкне металния пръстен от ръката си. Някой се спира зад него и поставя ръка на рамото. Слаб, чернокос, ехидно ухилен. Камен...

— Татко Макаренко прочете кратка лекция и ти клетна... Елементарно, драги! Във всички учебници по педагогика го има...

— Я ме остави! — отблъсква го Генади и намества пръстена обратно. — Ти какво си въобразяваш...

— Е, нищо, де... Наблюдавам с удоволствие как израстваш като „строител на съвременното социалистическо общество“. Ама май само ми се е привидяло...

— Ако те мацна по фасадата, какво ли ще ти се привиди...

Казвайки това, Генади влиза в училището. Камен се забавя и това му позволява да види, че към портала идва нисък на ръст, но широкоплещест и здрав младеж. Той е две-три години по-голям, но явно търси някого тук. Камен се запътва прав към него. Разменят няколко думи, младежът поема от Камен някакъв ключ, после ученикът се затичва към стълбището. Време е — бие първият звънец...

2.

А часовете се точат...

Гената седи на третия чин до прозореца и разсеяно гледа навън. Математичката от време на време хвърля някой поглед към него, но той даже не симулира внимание. Пък и тя не смее да каже нещо. Младичка е, добра по характер, усеща, че момчето не е в тоя свят и не иска да му поставя отново двойка. Нека има възможност да се оправя, ама явно това няма да стане днес. Да не се повтори онзиденшното изпитване — ако мълчанието може да се нарече така.

Гената обаче в момента не е в стаята. В този миг той слиза от мощната си спортна кола пред летище Сидни... Не знае защо, ама това име и далечната екзотика го привличат. Така че — пред летището в Сидни е. Очаква го собственият му елегантен и голям самолет. Стюардесата възторжено го гледа, очаквайки го пред стълбичката, но той небрежно ѝ кима и минава покрай нея. Красива млада дама му маха от терасата за изпращачи. Гената вдига ръка за поздрав, после се изкачва и влиза в самолета си. Изискан салон, мека мебел, барче със святакци под слънчевите лъчи бутилки и кристални чаши.

Гената преглежда на две, на три лъскавите списания, отпуска се назад в удобното кресло, специално монтирано за него в първото отделение.

Е, това е хиляди пъти по-добре, отколкото скуката у дома. Да не говорим за училището. Или за компанията... Пък да не споменаваме за някаква бъдеща монотонна работа в завода. О, не! Докато има възможност, Гената няма да се предаде и остави на течението. Камо ли други да решават вместо него...

Само дето Марина... Хубаво момиче, и тя го харесва, но тези нейни изисквания... Не ѝ допадат нито оценките му, нито отношението му към ученето, нито приятелите му, нито... Само Гената иска тя. Без гарнитури. И при това друг Генади — променен. По нейния модел...

И той я обича... Еха, още от шести клас това момиче зае поне половината му поглед. За дома, за училището, за компанията, за

футбола... То май нищо не остана за тях...

Да не беше така взискателна...

А в това време самолетът каца на софийското летище. Хора не се блъскат, само малка групичка посрещачи го очаква.

Гената прегръща майка си, гледа я в уморените очи, тръгват към стълбичката на самолета. Някой го дръпва за ръкава. Баща му. С лице, отпуснато от алкохола, съзлививи очи, в които се четат кучешка преданост. Но синът небрежно откъсва ръката му като ненужна вещ и продължава по незнайно отде взелата се червена пътека. Дотичва Камен. След него Гинчо, Краси, Асен, Ванко... Гената махва с ръка и командирът на самолета им подхвърля по една пачка банкноти, които вади от голямата чанта в ръцете на стюардесата.

А сега вече седят в удобните кресла в салона. Гената гледа с любов към майка си. До нея изведнъж се появява Марина. Тя натиска бутона върху облегалката за ръце, но никой не излиза от кабината на стюардите. Звънецът ехти, всички я гледат, обаче...

Учениците скачат от местата си, събират тетрадки и учебници, изхвъркват като пленени птици от клетка навън.

Последен е Генади.

3.

А в кабинета по биология влиза пръв. Сяда зад последната маса и уж рови в чантата за учебника. До него неканен се настанява Камен.

— Довечера къде си? Асен ни вика — неговите пак са в командировка. От там — право в „Мак“. А после ще ви пусна нови записи...

Гената махва с ръка — като че гони нахална муха.

— Ама ти май се върза от проповедта на Паскалев — учудва се Камен. — Леле, Гена, това не очаквах. Я по-мъжката! Ти да не си баба?

— Оня ми приказва за мъже, ти се правиш на мъж... И какво е това „мъж“? — избухва Генади. Не, че не знае или това точно сега го е заинтересувало, но му писва от проповеди. Сутринта един, сега тоя, после кой знае какъв нов опяващ ще се появи...

— Мъж ли? Гена, ако не си разбрал — мъж е оня, дето има пари, коли, жени, не му пука от нищо...

Гената му обръща гръб, но се намесва току-що седналия отпреде им Ванко.

— Идеално! Чух какво има, но какво представлява мъжът не чух?

И на Камен не му се спори, особено с Ванко, който все е чел, все знае, все оригиналничи... Пък и умее да говори.

— Я не се меси, не сме на събрание! Какво разбираш ти от мъже?

Само че Ванко не се предава лесно, не се плаши от Камен, който винаги го е дразнил с балонестото си самочувствие.

— Това са емоции, дай логика и факти, формирай изводи... Разбрах какво, според теб, трябва да има мъжът. Но какво е мъж? Крадец, мошеник, бияч, сваляч, дрънкало, паразит, какво пропуснах? Я да те видя...

С иронията и безотказната логика този хубавец може да извади от релси и товарен влак, камо ли един Камен. Защо не си гледа спокойствието, ами се меси където не му е работа? По-малко подобни

— по-лесен ще е животът. Поне за Камен, който хич не обича да конкретизира. Какво има да се спори, не познава ли живота?

— Какво има да се спори? Не познаваш ли живота? Трябва да вземаш от него това, което ти падне, което ти е нужно, което ти харесва — и готово!

Да, но на Ванко подобни теоретични лафчета не му минават. Не можеш го изненада с много приказки.

— И кой определя какво ти се полага?

— Хайде стига? Ей сега ще влезе Стария, а аз даже учебника съм забравил — казва Камен. — А ако толкова искаш да знаеш, необходимото за мен се определя от мен...

— И от кого ще го вземеш това необходимо?

— От живота, не разбра ли!

— Това, Камо, хората го наричат елементарна демагогия. Живот е общо понятие, често заместващо други. Ти кажи конкретно кой и от кого конкретно ще вземе това, което ти искаш. Та, ще ти го даде. Другото са общи приказки за шарани като Красьо — намесва се Асен.

Камен е смаян. Асен ли? То, всъщност, от него всичко може да се очаква. Странен човек! И с тях се движи, и е все недоволен. Но не могат го изпъди — хем пари има, хем е умен, хем се бие като дявол. А родителите му са важни клечки. Майка му даже е началничка в министерството, където бащата на Камен работи. Важен, много важен фактор за него...

— Хайде сега и ти! Защо се месиш? И, ако толкова искаш да знаеш, ще си взема сам. От баламите, от тези, които само бачкат, а нямат пет грама акъл като за това време. В живота трябва мислене, баке...

Асен го гледа присмехулно-натъжено едновременно.

— Ох, Камо, при това положение много ми е жално за теб, братче...

— Оставете ме, че нищо не запомням! — вика Камен. — Ей сега дъртака ще пристигне и хоп — Камен жертва...

— Дъртак, ама с това шкембенце играе футбол по-добре от теб. Оня ден те направи на пиян морков, като ви бихме с 10:4 — явно Асен днес е решил да се заяжда с него.

— Защото не искам да го правя за смях — вече наистина Камен е ядосан. — И той ми се пише играч! Гони петдесетака, в главата е като

Сахара, корем като Витоша...

А до масата е застанала Марина. И Генади явно само нея вижда.

— Аз пък мисля, че е по-млад от теб — ненадейно казва тя. — По дух поне. Имахме късмет с него, че ако се беше паднала Кънчева за класна...

Този път Камен е съгласен. Или иска да прикрие отстъплението си.

— Остави, като ме погледне с ония змийски очи и аз забравям чел ли съм „Под игото“ или нещо друго...

— Какво има да му помниш — смее се Асен. — Ти кога си чел нещо освен менюто в „Мак“-а, та да помниш...

Но Камен се засяга. Може да не е чел „Под игото“, но кой от тия тук е чел поне едно от списанията, които баща му редовно носи от командировките си? Е, освен Асен, имащ също достъп до западната литература. Освен това Асен е добре по английски и може да свърже фразите в текст, че и собствен да създаде. Останалите... Абе, даже Ванката има петица при англичанина. И то с огромен труд. Друго си е да си учил като Камен в Алианса, а после при сър Джон — истински англичанин, наричан така не заради предмета. Така че Камен чете свободно списанията, а няколко пъти и книги на английски. Истински книги — за мъже. И убийствата му убийства, и пиенето тече като Мисисипи, и... Ясно де! Какво ти разбират тия от живота...

— Асене — казва той, — Асене, на тема литература не ме закачай. Но тези исторически вехтории от разни Вазов и Ботев не понасям. Измислици, хленч, сълзи по някакъв си народ... И жени, и мъже все страдат. Сантиментални истории, блудкави. Много приказват, но няма никакво действие. А на мен ми дай действие, движение, не приказки и мислене...

Ванко пък, вместо да си гледа почивката, пак се намесва:

— Добре го каза — движение...

Камен гледа подозрително, очаква подвеждане.

— Като муха без глава — движение без мисъл...

Смят се почти всички. И Гената, и Миро, и Гинчо... Кой разбрал, кой не, но усещат, че фукльото е затапен.

Само че виждат влезлия Паскалев.

— Извинявайте, че ви попречих — казва той даже прекалено спокойно. — Случи се нещо необикновено и непредвидено...

Асен усеща, че това е поредна игра и я приема:

— Какво стана?

— Колкото и да сте шашардисани — класният обича подобни завъртени диалектни думички, — но звънецът вече удари и, щем, не щем — трябва да учим. Така и така сме тук, поне да си намери занимавка. И я започваме оригинално — с проверка какво знаете... И тъй — номер...

4.

Минава ден. Бащата на Краси се е полуизлегнал на диванчето в малката панелна кухня. Чете вестника и не се интересува от вълненията на момчето. А Краси не знае как да започне този разговор. Всеки път се чувства като отиващ на екзекуция — знае, че без това няма да мине и, все пак... Трябва!

— Татко — казва той, — тази вечер съм канен на рожден ден у Асен.

Бащата измънква нещо като съгласие и пак се зачита в спорта.

— Трябват ми пари. Събираме за подарък по десет лева.

Вестникът бавно се спуска, поразен от тази новина.

— Десет лева? — бащата не може да осъзнае числото. — Десет? За подарък? Ти луд ли си? Знаеш ли, че за рождения ден на главния счетоводител събрахме по лев, а за директора — по два? Тоя Асен да не струва пет пъти повече от другаря Пешев?

— Но, татко, всички така решиха, всички ще дадат... Само аз ли да се излагам?

— Какво излагане, бе момче? Баща ти да не печата нощем пари? Кои са тия „всички“?

— Камен, Киро, Гинчо...

— И ти — барабар Петко с мъжете... Ама какви мъже са те, какви ги приказвам? Бащите им клечки, пълни с пари...

— Не, На Гинчо е майстор в сервиза, пък Кировият е сервитьор...

— Да, бе — нали това ти викам! Паралии... Аз съм обикновен чиновник, на една заплата съм, в общината няма бакшиши, няма дефицити... Колко пъти ти казвам — намери си компания от добри момчета, подходящи. Трудолюбиви, учени, от нашата черга... Или похитри. Я виж Милен — работи момчето, сам си изкарва хубави пари...

— Върти едни далаверки на черно. Камен и Гинчо му дават разни парцали, той ги препродава... И май нещо милицията питала за

него, леля Мита ми рече — изригва Краси. — А после ще го изключат...

— Бе, и да го изключат, той вече си е подготвил бъдещето. Далаверата, мойто момче, далаверата днес е бъдещето... Той е умен младеж, така ще ги подреди нещата, че и Господ не може го хвана... А ти — десет лева не можеш сам да намериш...

— Няма ли да ми дадеш?

— Откъде? — бащата бърка в джоба. — Ей ти пет лева, други нямам. И ме остави, че стана два часът, а не съм дочел за мача. А и на работа трябва да ходя...

Краси минава в хола, където майка му облича палтото.

— Нямам — казва тя преди още момчето да се обади. Пак е слушала разговора. И пак е мълчала. — Нали знаеш, че баща ти ги прибира и брои до стотинка... Чакай, на ти тия два лева, друго не успях да укрия...

От кухничката се чува тракане на съдове. И гласът на бащата:

— Готова ли си? Тръгвам! Че обедната почивка отдавна свърши и пак някой навлек ще вдига гири къде съм... И остави тоя пенсионер, дал съм му пенсията за три дни таман напред...

Майката целува Краси и излиза. Хлопва външната врата.

Пенсионер ли? Ами като още го издържат... Ех, да порасне... Ще го научи тоя баща как се харчат пари! Със замах! Циция проклет! Баща се нарича...

Пенсионер ли?

Впрочем... Това е идея! Ехааа...

5.

Денят е хубав, а за Гената е черен. Черен, защото стрелките на часовника му показват пет и петнадесет, а Марина я няма. Може пък часовникът да избързва, а? И той пита минувачите. Един, втори... Умърлушва се. Оглежда се и вади цигара. Но една ръка я измъква от устата му. Марина! И даже се смее...

— Мама като започна да си играе на Мегре — едва не закъснях. Добре, че успях да дойда навреме...

На Гената му се иска да ѝ покаже часовника, но премълчава. Не му се ще пак да е наказан с лишаване от три срещи. С нея мълчанието е най-добрата политика.

— Как така „на Мегре“?

— Пита и разпитва, гледа задълбочено — като че решава диференциални уравнения на ум. „Къде отиваш?“, „С кого?“ ... Уф, омръзна ми да се крия!

— Ами иди на среща с Ванко или Камен — тя ще е очарована. И у вас ще ги покани... Лека им пръст!

— Защо?

— Ще ги убия! — И май наистина е готов.

Но Марина го перва галювно по ръката. Кое то този път не помага. Гената е навъсен като есенна буря.

— Я си дай бележника! — Марина сменя темата в най-неочаквана посока и започва да си играе на загрижено мамче...

— Готово! — Гената бръква в задния джоб. Там е свитият на тръбичка бележник. С ученическата лична карта в него — не знаеш къде ще ти потрябва дори следобеда.

— Виж! — отваря го. — Като го види майка ти... Ще припадне, горката! Тройки, че и двойка по математика. Значи — не съм човек, не съм цвете за мирисане. Ами ако не ми се учи? Ами ако искам да живея, както аз го разбирам? АЗ!!! Не съм роб, та всеки ще ми държи сметка... Като пенсиите от входа — висят на пейката и събират информация кой, кога, къде, с коя какво правил...

Марина се дръпва от него.

— Ще ме биеш ли?

Гената внезапно изстива.

— Извинявай! Но ми омръзнаха нравоученията. Всеки знае повече от теб, всеки се чувства задължен да те следи и напътства. Без да погледне себе си най-напред... А аз искам да живея посвоему. Никой да не ми се меси в живота, да мога сам да греша, а не да повтарям чужди съвети и грешки... И никому да не се меся... Всеки за себе си... Всяка коза за свой крак...

Марина го поглежда замислено.

— Това за козите... А за хората?

И подритва невинно камъче, за свое нещастие озовало се на пътя на яда ѝ. Поглежда през рамо, мълчи. Гената се е разпалил. Много, много недоволство от неподходящия за него свят, не посрещнал го както трябва. Насъбрало се е и сега се излива в гневна пяна...

— Да не би да искам прекалено? Спокойствие, къща, пари — и то толкова, колкото са ми необходими. Да живея като другите и както аз си знам. Повече не ща...

— А за мен има ли място? — пита Марина над него към свечеряващото се, започнало рано да помрачнява небе...

Гената, изненадан от прекъсването, млъква. Наистина, а Марина? Той отдавна е влюбен в нея, но всичко в представите му спира до тук. Любов, срещи, смайването ѝ пред него, пред парите му, пред самолета, пред възможностите на свободния господар. И сега тя е край него, но в бъдещето?

— Аз без теб не мога — изтърсва той и чака изплашен.

Но нищо не става. Марина се засмива, грабва го под ръка и почти повлича по улицата.

... Ето ги пред ЦУМ, сега спорят до кино „Сердика“, Марина ръкомаха, сочи тълпата... А сега пред Университета. И в Парка на свободата се разхождат. В трамвая. Край Телевизионната кула. Марина със смях бяга, Гената тича след нея някак си спънато, неловко му е. Настига я. Марина изведнъж спира. Той едва не я събаря. Сграбчва я. Целуват се...

И никой не им обръща внимание. Да не са единствената двойка тук...

6.

Отблясъците от нафтовата печка играят по тавана. Марина е наметнала одеяло върху раменете си. Защо ли ѝ е студено — въпреки пуловера и разгарящата се печка? Седи, прегърнала колене. Гената е до прозореца. Мълчаливо гледа някъде навън.

— За утре учи ли? — скъсва тишината Марина.

Гената маха с ръка. Какво да учи? И изобщо — до учене ли му е сега? Щастлив е, това му стига... Нали е с Нея! Забравил е и за училището, и за проблемите, и за баща си, дори за приятелите...

Внезапно вратата се отваря. Кога са дошли, кога са влезли... На прага застава майката на Марина. Личи си, че се старее да изглежда млада почти като дъщеря си. И още повече че от това старание нищо не излиза.

— Марина? Кой е този? — чете се възмущение и уплаха в гласа ѝ.

Марина скача от дивана. Застава до Гената и го представя, преглъщайки сякаш огромен залък.

— Това е Генади. Съученик... Отбихме се за малко, вече е студено...

Майката е изненадана. Генади ли? Да, да, тя сега си спомня. На последната родителска среща стана дума за него. Нехранимайко и тройкаджия. Неподходящо познанство... Ама с тая демокрация... И тоя е тук? С дъщеря ѝ? Ужас!

— Ужас! — казва тя. — Вкъщи си го довела...

— Че какво му е на момчето? — пита Марина. Личи си, че е свикнала да командва вкъщи.

Но моментът не е подходящ. И Гената също...

— Не е подходящ — казва майка ѝ, все едно са само двете. — Не е от твоя кръг...

А Гената седи. Спорят за него, пък не го питат за нищо. Даже за мнението му относно майката. Която вече изплува от изненадата и се ядосва.

— Да се разберем, Маринче — няма място за детски измишльотини и глупави спорове. Това не е теория, това е живот...

Майката все повече се навива и развива.

— Да се разберем! Аз с баща ти няма да говоря, но с този — пръстът говори за мнението ѝ, — с този повече да не те виждам! Неподходящо познанство!

А Гената, вместо да седи тихо и мирно, да изчака високодоговарящите се страни да решат съдбата му, се изпъва и става някак си по-висок. Но никой не го вижда, защото погледите се насочват към вратата. Чува се шум в коридора и на прага застава бащата на Марина. И той е изненадан, но бързо влиза в тон.

— Това пък какво е?

Гената не може да трае.

— А вчера като ядохте нашето грозде не питахте какво е... — казва той, без да разбира, че усложнява обстановката. Напразно Марина го дърпа за ръката.

Майката се вглежда и познава момчето, от което вчера купи хубавото грозде... И сега този пазарски Гаврош е тук?!

— Коста — казва тя иронично, — запознай се с бъдещия си зет. Аз го познавам вече — нали купувам от него...

Бащата пристъпва и внезапно удря шамар на Гената. После театрално сочи вратата.

Гената поглежда изведнъж седналата и свила се на дивана Марина, отива до вратата. Рязко хваща декоративната метална решетка и я извива. А самият той внимателно отваря вратата и излиза.

7.

Пред „Ален мак“ има тълпа. А места в дискотеката няма. Вечният проблем на търсенето и предлагането.

Гената стои настрана. Пуши. Така — на външен вид, здрав младеж. Върви кажи, че е ученик.

— Самотен и беден — подигравателно подмята Камен, изникнал нейде от нищото като дяволче от табакера. До него е Краси. Те също не приличат на ученици. Особено в тия дънкови костюми. Косата на Краси даже стърчи — пънк. Камен, обаче, не си позволява такива демонстрации. Привлекателен, приличащ на слязъл от гланцовата обложка манекен, той се различава от тълпата подражаващи на нещо си пубери.

— Влизаме ли? — казва Камен, когато Гената ядосан му показва три сини десетачки. Нищо, че са от гроздето. Нищо, че той и майка му на тях разчитаха за тая седмица. По-малко месо, повечко хляб и общият баланс ще е постигнат. Не им е първица, я! Но няма да се излага пред това мазно мамино синче...

— И тая паплач иска да влезе — опитва се да се прави на смешник Краси. Точен израз е това „да се прави на“, тъй като казаното звучи глупаво, опитът е неуспешен и жалък.

Но Камен се смее. Прегръща ги през рамо и почти тика напред. Портиерът иска да каже нещо, но — като го зърва, почтително отваря вратата. След това поглежда зловещо към мърморещата тълпа.

8.

— Това е, братче — казва Камен самодоволно. Пред него има чаша с тъмна течност, в устата виси цигара, ръцете небрежно са метнати зад гърбовете на Краси и Асен. — Без пари няма самочувствие. Без пари си един от тълпата, гмежта, паплачта... С парите — авторитет!

Асен върти в ръка тумбеста чаша с коняк. Той може да си позволи скъпото питие. Я Краси да се опита — ще остане без пари с една поръчка само. Затова той си гледа голямата чаша с кока-кола. Поне е много...

Всичко наоколо е като в модерен филм — полумрак, червени лампиони, неясни сенки на дансинга, приглушена музика...

— Авторитет пред портиерите и келнерите? — казва Асен.

Ох, че простичко момче е Асен! Или обича да се прави на неразбиращ. Не, не е лесен за разшифроване. Язык, че майка му заема такъв пост, имат пари, апартамент, вила... А пък задава едни въпроси... И постоянно е на нож с Камен...

От друга страна — приятна компания е, може да помогне винаги, дава да преписват домашните, подсказва. А кога ли се подготвя?

— Засега! Засега пред портиерите и келнерите. Всичко зависи от парите — даже днес! — натъртва Камен. — Променя се светът, ще се промени и за нас. Утре, като завършим, ти няма да отидеш в Кремиковци, я? Ще намериш твое място. И аз ще си намеря. А за това трябва пари... Най-напред нашите ще поемат всичко, после сами ще се уредим...

— Ти цяла програма ли имаш? — изненадва се Гената, който уж е тук, пък явно се носи някъде.

— Програма... Защо програма? Това си е правило в живота. Засега имам грошове и ми се кланят келнерите. После ще натрупам повече — и ще се издигна. Пък не се знае до къде... Колкото повече имам, толкова повече ще коленичат пред мен. Парите са основата на всичко...

— И как ще накараш Ванко да коленичи? — Асен явно го дразни.

Камен неволно сгърчва лице. Е, да — Ванко...

До тях се появява сервитьорката. Камен вади няколко сини банкноти, подава ги и казва:

— На нас — по едно двойно. На тоя дребосък — малко...

И прегръща покровителствено Гената и Асен. Но Асен отхвърля ръката му.

— И аз имам нещичко, не се товари с разходи...

Без да поглежда към изчезващата сервитьорка, Камен се навежда към Гената:

— Гена, аз черпя днес. Знам как си и...

— Хайде, стига — ядосва се Гената. — Пари имам и да те купя...

Но Камен пак е във форма.

— Имаш, знам... За тук имаш... Но тук не можеш да намериш каквото искаш! Ех, да бяхме другаде... Хората открито пари правят, живота си живеят... Асене, вашите единия апартамент май на брат ти го приписали? Щото следят ония...

— Не знам, не съм чувал — Асен наистина се дразни. Какво толкова — имаха два апартамента, единия прехвърлиха на брат му, щото нов закон се появил. Апартаменти, пари — Асен ги има, защо да пита отде и как? Има по-високи теми и проблеми. И не му се иска да е на равно ниво с това леке. Вярно, родителите им са в едно министерство — Асеновата майка е шефка там, но и на Камен бащата е тежкар. Обаче, Асен има други цели — не някакви си мизерни пари. Парите са средство, а целта... О, целта още не я знае, но усеща — не е в тия хартийки...

Обаче, Камен вече влиза във форма.

— Тук никога няма да намериш каквото ти трябва! И най-вече възможности сам да се развиеш, да забогатееш. Хората другаде пари правят, ей... И си живеят живота...

Асен изглежда отегчен. Пак запя старата песен.

— Пак запя старата си песен — поема той чашата от пристигналата сервитьорка. — И какво ще спечелиш другаде? А освен това — с какво? Имаш повече акъл? Знания? Умения?

Краси мълчи и слуша. Слуша и гледа в очите на Камен. И ще го гледа, защото ако не беше Камен, той изобщо не би бил тук. В тая

избрана компания, на това място за богати късметлии.

— Гената тренира, нали? И е добър джудист. И каратист. А там такива в пари тънат, ей... Един мач — и милиончето му е в кърпа вързано. Пък и за нас има място. Ако си по-хитър, каквото и да правиш — пари. И коли, вили, жени... Какви вили — дворци... Така е, брат ми — който както я нареди. Аз място ще си намеря. И занимание. Само че няма да съм бачкатор. Да бачкат воловете и баламите! За умния човек винаги ще се намери нещо леко и доходно. Ако пък не му хареса — другаде. Никога роб никому...

Изглежда на Асен тези глаголствания са му омръзнали, та го прекъсва:

— И къде е тоя умен човек, че нещо не го виждам?

Но и Камен разбира от ирония. Тъкмо когато разговорът заплашва да се превърне в поредна кавга, той се изправя и започва да маха към четири сенки, изплуващи от мъглата и светкавиците. Трите са момичета, а четвъртата е на сутрешния младеж. В устата му дими цигара, ръцете му са на момичешките рамене.

— Здравейте, хелоу, мараба... Защо не помагате на бате Васко?

И, без да чака поканата, сяда пръв. След него се наместват момичетата — една на коленете му, една на диванчето между Краси и Камен, третата се отпуска на навреме донесения от сервитьора стол. Не изглеждат свенливи момичетата. Пък и не са сред непознати. Веса и Нела са от класа им, третата я помнят като бивша съученичка, Светла — сега от постоянното присъствие в „Ален мак“.

Разговорът продължава, ако това може да се нарече разговор. Гената бавно смуче от чашката, Краси не смее да се обади, Васко и Камен са се наместили върху освободената временно от Асен територия. Те си бърбят с момичетата, Асен подхвърля някоя реплика — но уморено, без предишния плам. А момичетата оцветяват мъглата с пискливия си смях.

— ... хвърлихме по десетачка...

— ... а той, глупакът, не разбра, че блъфирам...

— ... сега старият ще донесе целия костюм...

— ... ама още ли има място в гардероба ти...

— ... сигурно главата му е така препълнена с мисли, че косата не издържа и излита от тях...

— ... като го халосах...

— ... щяха да ме изключат...

— ... тъкмо теб ли...

— ... стария включих в играта, натиснаха родителите му и те клекнаха...

— ... голяма работа — набил един дребосък...

— ... ама трепереше, когато Стареца се хвана с теб...

— ... какво няма да трепериш! Пъха си носа, където не му е работа. Ама и него укротиха...

— ... ти се благодари, че замина на някакъв курс, щото съвсем беше увиснал...

— ... Гена, Гена, ще те свари животът по бели гащи! Та нали моят старец уреди да го пратят на този курс чак във Варна! Знам как се уреждат нещата...

— ... Аз не съм като оня зубрач Ванката. Той ако не учи — нищо няма да постигне. За мен всички пътища и така са магистрала...

— ... книжка не ти ли искат?...

— ... От година вече ми пазят място в... как беше... забравих, не е важно къде. Дъртият и тая работа е уредил. Пазят ми мястото и ще го пазят. Ако не ми хареса — тогава ще обявят конкурс за него...

— ... Остави, Камо, знаем, че си цар! Я по-добре кажи кое беше готиното русо маце сутринта. Е, тая, дето говореше с нея...

— ... А, Марина ли...

— ... Запознай ме с нея. Тъкмо ще ѝ разкажа някои истини за живота...

Гената е станал и гледа страшно към Васката. Дясната му ръка сама се е протегнала вече, когато Асен посяга и я спира.

— Недей! Васко не знаеше, че ходиш с нея. Той е коце, вярно, ама е добър приятел, на чуждо не посяга...

Васко уплашено гледа Генади. Вярно, по-голям е, двайсет вече мина, в казармата беше, но оня пък е спортист. И то не шахматист. А Васко, въпреки напереността си, има горчив опит. Що бой е изял за тия пусти момичета... Та затова замълчава, кротува и чака бурята да се размине. Е, русото маце си го бива, но не колкото хубавата Васкова физиономия. Ще почака, ще му дойде редът на девойчето...

Гената сяда тежко, а Камен предлага:

— Нямам кеф да тръскам панталона си на дансинга днес. Да намерим нещо другаде...

— На тавана — обажда се за пръв път Краси.

9.

Гената тихо се вмъква вкъщи. Само пламъчето на цигарата светява тясното бащино лице.

— Ти ли се, Генади? Късно се прибираш...

— Добре, добре! Лягай си...

— Знам — казва бащата и дръпва от цигарата, — мразиш ме. Пия, ама да не пия от добро...

— Лягай вече, нещастнико! Колко ти е зле, какъв несправедлив е светът, колко са лоши хората към теб... И мама каква е късметлийка с пияница и мързел...

Гената ядно тръсва вратата на кухничката и не чува последните думи:

— Ама и аз не искам...

10.

И другаде става дума за пиене. Елегантно, разбира се, възпитано и изящно споменавано.

— Ааа, върна ли се вече? Ето, хер Майдорф, това е синът. Запознайте се — с широк размах става от новичкия диван бащата на Камен.

Камен също е в тон — изискано се покланя на гостенина. Стиска ръката на пълничкия плешив човек и сядва във фотьойла насреща им. Масичката е семпло подредена — кристални чашки, тъмна бутилка, чинийки с фъстъчки и бадеми. И няколко листа — явно важни документи, които бащата прибира в модерното куфарче.

— О, вие пие уиски? — казва немецът, когато Камен леко, като домакин, премества чашка отпреде си и си сипва, след което оглежда другите — няма ли нужда от помощта му. Няма, затова той вдига внимателно чашката.

— За разлика от своите връстници, хер, зная кое е хубавото...

— Да, да, аз видял — български младост много примерна. Все униформа, все дисциплина... Но и пуши с униформа, целува се...

— Младост, младост — въздиша бащата, — какво да ги прави човек... Аз на Камен съм разрешил да върши всичко, което ние едно време не можехме...

— Нали просвета и милиция следи за млади хора?

— Не, не — казва бащата — мен училището...

— О, да — училище, не просвета...

— Точно така! Мен училището и милицията не ме засягат. Аз съм свободен човек, с добро положение и съм се издигнал над тези дребнави инстанции. И синът ми трябва да бъде такъв. Да спазва правилата — но в рамките на интересите си.

Камен забелязва, че чашата на хер Майдорф е празна и взема бутилката. Почти професионално сипва два пръста, побутва купата с леда.

— Не, благодаря, аз обича сухо. А на вас, Камен, харесва възможност в България развива се?

— Не, хер Майдорф, не ми харесва. И ще ви кажа защо. Тук системата е закостеняла. Всички места са заети. И тези там, по тия важни места, не позволяват на човек да получи каквото иска. Ценят се хората по успех според нечии оценки, по идеологията, по труда... А ума? Ако аз съм по-умен от правилния конкурент, по-хитър, ако съумявам да постигна по-добри резултати без излишен труд? Ако спечеля повече срещу по-малко усилия? Това „повече“ защо да не остане за мен? А ако натрупам капитал от тези си умения — защо да не използвам физическия труд и знанията на по-глупавите от мен? Не, хер Майдорф, няма пространство за развитие на инициативата! Милиция, общественост, контроли разни...

Бащата от известно време се върти на стола, даже се опитва да настъпи Камен. У дома си е, отсреща е сериозен партньор, който неведнъж е говорил по подобни теми и с него, обаче... Прекалено откровен е синът му, не бива така... Колкото и сигурни да са стените у дома, колкото и сериозен човек да е хер Майдорф, колкото и солидни да са тези, които — бащата е убеден — стоят зад гърба му и са готови да подкрепят всяка инициатива на сътрудническите си с австриеца.

— Бързаш, Камене, много бързаш! За умния и активен човек и тук има място. Стига да знае как и да действа настъпателно, но невидимо. Без да привлича ненужно внимание. Я виж — аз имам и положение, и пари достатъчно нося, и материално сме осигурени...

— Прав сте — намесва се австриецът. — Но и синът ви е умно момче и гледа в перспектива. Мисля, че вие сте изградил здрава основа, а той ще вдига нагоре. Негово и на връстниците му е бъдещето. Днес е едно — и вие сте на мястото си. Утре... Светът се мени... Я вижте — даже в Русия се появиха частници, един комунист дори платил милион рубли партиен внос — защото натрупал милиони... А Камен е умно момче... Ако знаех, че ще го срещна... Момент, моля!

Той рови и дипломатическото куфарче и вади няколко касети.

— Малък... Как беше? Сувенир за вас, Камен... О, това хубави филми, забавни филми, даже на български звучи... И, хер — обръща се той към бащата, — за нас тези филми са... Как да ви кажа, младежки. Но син ваш голям — има нужда от развлечение. А подобно няма къде тук да намери...

Хер Майдорф не сяда повече. Подава касетите на Камен и бавно тръгва. Бащата е леко смутен. Те с гостенина са посещавали и не съвсем официални забавления във Виена, обаче Камен... Малък е... И на сто да стане — пак ще е малък... Но нека гледа, да не се звери като теле пред нова порта нейде там... Ако успее да се измъкне...

Изпращат гостенина. Любезности, леки поклони, ръкостискания, вратата щраква.

Бащата се връща в хола.

— Лудо момче! Така ли се говори?

Камен разглежда отново цветните фотоси върху касетите. Вдига глава.

— И от сянката се боиш! Няма да ме предаде — нито има къде, нито има защо. Партньор ти е...

— Партньор на обединението. А то е държавно!

— Тате, тате... Нима смяташ, че австриецът ще те предаде? И да провали далаверите ви?

— Я стига! Какво разбираш ти...

Камен спокойно сяда до масата и пали цигара от оставения там пакет.

— Тате, че правиш разни твои сделки с австриеца, знае и мама. Милицията да не научава, ние можем да си обсъждаме... Но перспектива нямаш, перспектива... Поне докато си тук. Там... Друго нещо. Умен си, можещ, какви печалби донесе на държавата... А те държат на тоя пост... Отдавна трябваше да си нейде на високо... И самостоятелен!

Е, и бащата сяда насреща му. Сипва си уиски, пали цигара. Баща и син в семеен разговор за бъдещето...

— Глупав си още, Камо! Виж Асен. По-умен е от теб, по-разсъдлив, повече схваща обстановката. Остави тая фиксидея за чужбина. Какво ще правиш там — сред ония опитни вълци? А тук... Ако си наистина умен и можещ, ще камуфлираш удобно. Ще живееш като царче. Пък и някои събития назряват... Даже аз не успявам да определя какво може да е след две години дори...

— Какъв цар, бе тате? Какъв? Да треперя от разни парвенюта и нахакани глупаци, да се подмазвам, да „раста“? Искам да започна от високо и да скачам направо на още по-високо... А тук няма как...

— Камене, Камене, наистина не си за тук! Вече подочух, че имаш — както ми намекнаха: имаш „неправилни политически възгледи“, бил си *западнопоклонник*, даже си се похвалил някому с влога в Женева... Голям си, трябва да преценяваш трезво. А и прекалено много неща знаеш, направо се опиваш като хлапе с младо вино...

— Голям, но не ми даваш място в бизнеса?

Бащата дръпва леко от цигарата.

— Камене, рядко се виждаме, поне сега да ти кажа... Липсва ти преценка — пак ще повторя. Официално не си за бизнеса. Все още. Има правила. Не твоите мераци, а правила. И тук, и там. Трябва да се спазват. А ти... Със скок...

— Просто те е страх...

— Има нещо вярно в думите ти. Страх ме е, наистина ме е страх. Все си мисля — тая сделка е последната, ще прекратя... И после пак ми трябва пари... За теб, за сестра ти, за майка ти... Че и батко ти Пепо отворил една уста... Той затова се ожени за Мима, я! Дъщеря на важна клечка... До Политбюрото е баща ѝ вече, ей... А мен... Ще ме пипнат някой ден, дано е по-късно. Затова е влогът в Женева — за теб. Да успея да те изтегля там. Да учиш, да се уредиш. Защото с диплома оттам — тук имаш писта. Върни се после и тук работи. Няма смисъл да опитваш пробив там. Всичко е здраво прикрито. Нали с майка ти девет години скитахме из ония страни... Големи акули, направо разкъсват слабите. А ти още не си даже дребна риба...

Камен седи и слуша. Слуша, но дали се замисля и разбира? Западът си е Запад... Бизнес, всякакви свободи, авоари, капитали — това е терминологията. И не само думи, а действителност. Тук... Да пусне радиото или телевизора — за фабрики, за насрещни планове, социалистически морал... Скука!

— Добре, татко, ще бъда по-сдържан!

— И по-скромен! Харчиш пари повече от мен. Демонстрираш без смисъл какво имаш и с това дразниш тези, които нямат. По-скромно, има време да се проявиш...

— И за какво са тогава тези пари?

— Има време — сам ще спечелиш, сам ще решаваеш за какво ще ги харчиш. Ще научиш как и кога. Пък и сега няма нужда от харчене. Я се огледай и кажи какво още ти липсва...

Камен е станал откровен. От разговора ли, от уискито ли, от самата атмосфера на доверителен семеен разговор.

— Яд ме е на такива като Ванко и Данчето. Учат, учат, учат и все те са първенци в класа. Зубрачи нещастни! На Ванко баща му е електротехник, на Данчето майка ѝ — сладкарка. И те ще са първенци на випуска?! Що не си гледат жиците и сладкарницата, ами тръгнали с мен да се състезават?

— Спокойно, нали знаеш — за теб всичко е уредено, а те нека се напъват. От полза ще им е... Дай да лягаме, че стана късно, а?

11.

И пак е сутрин...

И пак ученическите потоци се устремяват към училището.
Вливат се през отворената врата. Звънец. Тишина.

12.

Междучасие. Шум, тичащи малчугани, закуски, гълчава.

Нормално училищно ежедневие.

Марина е притиснала Гената до една декоративна решетка. Тя настоятелно го тегли за ръката. Той тръгва неохотно.

13.

В училищния бюфет. Марина подпира стената и зяпа напосоки. Ето го и Гената. Уж чака на опашката, а ловко изпреварва и малките, и големите. Абитуриент — споглеждат се те и премълчават.

Той взема кифли и отива при Марина.

Двамата ядат. Навели са очи. Изведнъж, като по сигнал, едновременно ги вдигат. Очите се срещат. И лицата разцъфтяват от усмивки.

Кифлите, едва наченати, политат в кошчето. Две хванати ръце се отдалечават.

14.

И в учителската стая е шумно. Прехвърлят се дневници, бележници, записки. Разговорите са на всякакви теми. Преобладават, разбира се, училищните.

— Твоите Гинчовци, Мирковци и тем подобни могат да скъсат на човек нервите — казва литераторката, седнала удобно във фотьойла.

Паскалев не се затруднява от проблема за намиране на място. Спокойно е заел перваза. Изглежда не му е за първи път, защото се е разположил обстойно и даже безгрижно.

— Пак ли? — пита той без въодушевление. — Какво са ти направили?

— Не, нищо! Абсолютно нищо! — отговаря Кънчева. — Нито домашно, нито прочита на „Под игото“, нито пък се решиха да присъстват...

— Чакай, чакай — казва Паскалев. — Не си им писала отсъствия, проверявах дневника...

— Физически бяха в стаята. Напълно анатомично. А за психическото бягство не се пишат отсъствия — все още не можем да ги накажем, че съзнанията им са на околосветско пътуване или вселенска разходка...

Защо пък Кънчева да прилича на змия? Приятна, все още млада жена. Вярно, доста хаплив език, но комуто каквото се падне...

— Нищо няма да стане от тях, нищичко — намесва се физикът. — Няма интереси, липсва им насоченост в живота въобще. Такова безразличие...

— Ясно, не си виждал никога подобна пасивност... — прекъсва го Паскалев. — Макар да съм го чувал май. Аха — за Пенка от предния випуск, за целия „б“ клас по-предната година, за Катето, Жоро, Коста от...

Физикът оставя наченатата бисквита.

— Че в какво толкова преуспя тая Катя? Сега е на — момент — на двадесет и една, а вече има бебе. Работи някъде. Какви деца

излязоха от тук — физика следват двама от миналия випуск...

Оказва се, че и Кънчева поддържа Паскалев.

— Момичето има семейство, работи като шивачка, ако не знаеш — много търсена професия сега. И още нещо — и аз ходя да си шия при нея. Пък и не само аз. И Ханкова, Митева, коя още беше... Защото момичето е майсторка. На двадесет и една, а я уважаваме. За физика не сме споменавали, може и нищо да не помни. А от нашите студенти още не знаем какво ще излезе. Нали и аз изпратих лятото три уж литераторки, а едната прекъсна още в началото на първия семестър...

Кръгът около тях се съгъстява, а и околните се вслушват в разговора. Темата е позната, многократно обсъждана, вечно интересна. Пък и спорещите са постоянната атракция през голямото междучасие.

— Ще стане, Кънчева, ще стане — казва Паскалев — И от тях ще стане нещо, стига да улучат пистата и ваксата за ските. Тая твоята литераторка пак навреме е решила да мине по друго трасе. Помня, например...

В стаята е влязъл директорът. Паскалев го вижда, замълчава, а след това продължава разказа си:

— Едно момче, Петьо. Викаха му Петката. Отдавна беше, още във Варна работех. Та, този Петьо с нищо не се отличаваше — тих, кротък, дребосък. Само че не го биеха, както е обичайно при децата. Знаете — още в първи клас се избира жертвата, а сетне всеки новодошъл бива „пробван“ как е — удобен за мишена или опасен. Никой не разбра Петьо бил ли е в прицела на неосъзнатата, но и неограничавана детска злоба. Не го биеха — факт. Не знаех защо, обаче и най-големите побойници го заобикаляха. И ето че веднъж го викахме на съвет. Станало сбиване в училище. Дежурният на третия етаж се объркал, когато чул викове, шум, изтичал и видял поразяваща гледка. Тогава имахме практиканти — студенти. Та един такъв се въргял по мозайката, крещял и се мятал. А на гърба му — Петьо. Тежеше около четиридесет килограма, дето се вика с мокри дрехи. И го набил. Да, щяхме да го изключим — строго по правилата. Ако не бяха другарите му. Те дойдоха всички, напълниха коридора пред учителската стая. Почти сто и петдесет души бяха, голям випуск. Допуснахме техни представители вътре, разказаха ни истината — според тях. Практикантът блъсна едно момченце от първи клас. Ей тъй, блъснал го, за да не му се пречка пред краката. И Петьо скочил.

Разбрахме защо от него се страхуват и най-фукливите бабаите. Петьо беше много, много упорит. Упорит до инат. Но последователно упорит. Тих, затворен, най-напред обмисля, после взема решение и започва да го изпълнява. Хич не е бързо и ефективно в час — особено при изпитване. Кой ти има време да чака последователно обмисляне. Но пък здрава основа за живота. А Петьо беше последователен — вземе ли решение, трябва да обосновеш друг вариант, да докажеш, че е по-добър, за да се съгласи и промени своето виждане...

— Изключихте ли го?

— Не, защо? Мъмрихме го, обяснихме му, че има определена последователност и дори йерархия — трябвало е просто да се обърне към дежурния. Макар аз да не бях убеден в ефективността на тази правилност... А после се преместих тук и загубих дирите му. Знаем само, че трябва да е станал свестен човек — каквато и професия да има. Трябва... Защото животът такива ни ги поднася...

Физикът иска да каже нещо, но в този момент звънецът удря. Една начална учителка, захапва забравената баничка и казва:

— Ух бе, Паскалев, с твоите истории пак ще остана гладна...

Настава малко меле. Всички искат да излязат, някои в движение се обръщат — сетили се за нещо, забравили дневник или чанта, други завършват разговори в движение...

15.

По стълбите се изкачват физикът и Паскалев. Довършват разговора в последните останали от междучасието мигове.

— ... Добре си бяхме с Ванкова, отде дойде този...

— ... Ти пък, нали трябва да расте момчето...

— ... Момче ли?...

— ... Кольо, за мен и ти си момче. Че аз имам по-малко от пет години до пенсия...

— ... Пет ли? Хайде, бе — аз мислех, че тепърва гониш петдесетака...

— ... Питай биолозите, Кольо, и ще научиш как да се запазиш зелен, когато отвътре си презрял... — смее се Паскалев. — А директорът е момченце. Млад, неопитен, даже малко страхливичък. Има акъл, вярно. И е показал, че може да се разчита на него. Обаче... Напипва, напипва — липсва му смелост, липсва му устрем. Язык, че бил от моя край...

— Земляк?

— Горел-долу... Малка е България...

— Ама той знае ли те?

— А, сега остана и кафе да пия с него в дирекцията... Има си други за тоя ритуал. Пък и той сам трябва да се оправя. Ние също трябва да помагаме — ако искаме добър директор да имаме...

— Е, как я виждаш тая работа? Отивам и му чета лекция по управление на социалистическото училище?

— Хайде сега! Не се прави на ученик пред дъската... Вторият звънец! Кольо, Кольо, как ме караш да нарушавам трудовата дисциплина...

Последните думи Паскалев изрича на бегом по стълбите. Изчезва като младо момче. Физикът гледа подире му и цъка...

16.

Гената звъни на таванска врата. Отваря сънлив младеж по черни гащета.

— Да не си луд? — казва Гената и сочи висящия на стената в коридорчето термометър.

— Тренинг, Гена! Давай напред... — обръща му гръб той.

Зад късото коридорче си е таван като таван. Студентски. Влизат зад лявата врата. Вътре има две легла, естествено едва оправени, маса, два стола, шкаф върху рахитични крачета.

— Камен не е ли идвал? — пита Гената.

Обличащият се младеж — Стефан, студент по неизвестни науки, измучава в гънките на пуловера. Измъква глава.

— Отиде до телефона. Сядай, не си на гости, хляб и сол не чакай.

И едва Гената успява да седне на отсрещното легло, в стаята като вихър връхлетява нисък, чернокос негов връстник. Ръцете му са заети с две пътнически чанти. С глава сочи на Гената да се премести, мята едната чанта на стола, а от другата изсипва върху освободената площ куп дамски бикини. Повтаря операцията с втората чанта. След това започва да ги оглежда чифт по чифт.

— Колко години смяташ да ги носиш? — уж е учуден Гената.

Нисичкият не си прави труда да отговори. Намесва се не помалко смаяният Стефан.

— Милен пак е ударил някаква далавера. И как само ги урежда...

— Как, как... Ех, тези са кални... Тези пък малко разплетени... Докараха ги едни сърби. В калниците. Така са ги оплескали, че...

— Защо не ги провери на място? — пита Стефан.

— Хайде стига, бе! МВР-то ще чака да проверяваме... — Милен не е усетил, че го поднасят. — А сега трябва да тичам за такси, после два дена в Търново...

— В Търново ли?

— Тамошните студентки ще ги лапнат като топъл хляб. Още днес трябва да тръгна и — далаверка, братче...

— Ох, ще капнеш от умора. Защо си се захванал с такава тежка и неблагодарна работа, а? — Стефан продължава с гаргарата.

Милен хвърля едни бикини върху почти пълната чанта и се изправя. Ядосан е.

— Я стига! Ти, като си толкова трудолюбив — учи. Завършвай, дипломирай се, ще ти намерят работа някъде. С келявите си двеста лева няма да посмееш даже да погледнеш ресторант, камо ли да живееш като бял човек... Една вода в „Ню Отани“ няма да можеш да пиеш. Чешмичката в парка е за такива трудолюбиви и правилни...

Стефан намига на Гената.

— Тежък случай, Гена... Я дай да се напием от мъка. Щото може случайно да завърша, да ме пратят в провинцията и там да умра от жажда. Нали им липсва „Ню Отани“...

Но Милен няма време. Без да слуша, той завършва огледа на последните бикини, прибира ги в чантата. Тъкмо е завършил качествения контрол и се готви да тръгне, вратата се отваря и влизат Камен, Краси, Асен, Миро.

— Здравсти! — казва Камен и сядна на свободното легло. Наместват се и другите, измърморвайки поздравя.

— Камо — казва Стефан, — баща ти иска наема днес...

С уморен замах Камен вади от джоба синичка банкнота, Миро — две по пет, като промърморва „И за Гинчо“, Гената бавно вади няколко смачкани еднолевови банкноти.

Само Милен нещо се бави с таксата, но умело се отдалечава към вратата.

— Слагай в казана — казва Камен.

— Камо — в гласа му има даже масло, — нали разбираш, трябва да тръгвам към Търново, малко бизнес. Сега ми трябва, но като се върна...

— А може да използваш безплатно базата, нали? Ама си стипца... Я го дръжете!

И, докато Миро и Краси се надигат, Милен вади няколко шумящи новички банкноти от джоба, слага едната върху масата, грабва си ресто и изчезва през вратата.

— А ти? — всички гледат към Краси.

Той рови из джоба вече няколко минути, слепешком брои пари, вади монети и смачкани банкноти, сглобява нужното. Но... Без цели 40 стотинки...

— Камо — предъква думите той, — довечера ще донеса...

Камен с презрение хвърля левче върху купчината. После се обръща към Краси:

— Слушай, бае! Не разбра ли, че без пари си нищо. Приятелството си е приятелство, сиренето е с пари. Намирай навреме и ще си в добри отношения с всички. Без пари е само в библиотеките. Даже в обществения клозет искат стотинки. Раздвижи се, живни малко... Стефо, да ти кажа — довечера теренът ще ми трябва...

17.

Сега таванът не блести под лъчите на слънцето. Сполучливо нагласеното осветление го е превърнало в малък бар. И публиката е подходяща — Камен и приятелите му, момичетата на Весо, самият той. Там е и Светла. Висока, напориста, „мъжко момиче“.

На масата — основа на бара — има няколко бутилки с красиви етикети. Естествено, тези етикети са на латиница. Съвсем нормално е, че и звучащата музика е гръмка и супермодерна.

В ъгъла са Гената и Марина. Той се е разположил на пода, а тя на един от двата стола. Нещо тихо си говорят, но явно се разбират през шума. А Гената не чува, че Камен го вика. Накрая разбира, казва нещо на Марина и отива при него. Сяда на кревата до Светла.

— О, Гена, ти съвсем се загуби — казва Светла. — Какво нововехто в школото? Още ли ме плюе Кънчева?

— Казаха, че си се движела в тежки компании и сред леки момичета — подмята Асен.

— Не и Кънчева — поправя го Гената. — Тя не клюкари...

— Вярно — върти чашата в ръка Светла — тя не клюкари. Ама е проклетата! Като почне да опява — направо сам умирай. Защо я интересува нея какво харесвам, кого обичам, къде ходя... Затова и напуснах. Сега съм екстра. Записах вечерното. Работя в тотопункта, а после светът е мой...

— Или поне заведенията — пак подхвърля Асен.

— Ама и ти си проклет — незлобиво се усмихва Светла. — Все да щипнеш, да хапнеш, да боцнеш... А иначе е вярно. По светло и чисто... Имаше в някакъв филм нещо за чистото и светлото по заведенията. Не искам сивотата и мръсотията да ме погълнат. Сега да си походя, да си полюбя, да си почина... Щото после като ме завърти шайбата — само бачкане ме чака...

Камен усърдно ѝ налива. Светла надига чашката и гледа през нея към лицето му.

— Камо, Камо, не се опитвай да ме напиеш. Нося на много — и на пиене, и на морал, и на мъже... Но с теб няма да легна — и толкоз! Не си от моята категория, а не ща да слизам надолу. Виж — Гената... Ама с теб — тцък! Светла може да е такава и онакава, но си подбира съседите по възглавница. Любов търся аз, не парите ти. Любов! Камо, освен страст към зеленичкото — друго нещо да си изпитвал? И мислиш, че с тия пари ще запълниш кухото в мен? Не става, Камо...

— Проститутка — мърмори Камен.

Като хищна котка Светла му плясва физиономията. После навежда глава и хич не се интересува от ставащото.

— Хайде стига! — казва Асен. — Ще развалите всичко! И престанете да й наливате...

— Асьо — вдига глава Светла. — И с теб не бих легнала. Щото си приятел. Пък легна ли ти — край на приятелството...

— Добре, добре — ласкаво, като на болна, говори Асен. — Полегни малко сама, като се оправиш — ще продължиш с нас...

Като восъчна фигура Светла се олюлява и се стоварва на леглото. А Асен нещо говори на Камен. Краси зад тях е успял вече да опразни водна чаша и хленчи:

— Нямам съм пари... Ами на мен баща ми не е клечка! Откъде да ги взема?... И това ми било приятел... Почакай — ще намеря аз. Ще намеря! Знам как... Ще видиш ти тогава кой е Краси... Ще намеря... Само че — откъде да намеря?

— Обери банката! Или някой милионер! Само млъкни — грубо го прекъсва Асен. Той е обхванал Веса и нещо шепне на ухото й. Изглежда не е урок по физика, защото тя непрекъснато се кикоти...

В центъра Миро се опитва да обгърне необятната физика на Нели в някакво подобие на танц. А другите са разбити на групички и вече са в положение, когато всеки слуша само себе си и се наслаждава на разговора с интелигентния събеседник.

Изведнъж Гената скача. Да, не се е излъгал. Чул е гласа на Марина. А нея я няма в тъгла.

Прескачайки насядалите на пода, той се устремява към малкия коридор. И за миг застива. Васко е сграбчил Марина в прегръдките си, тя се извива безпомощно, опитвайки се да се изтръгне от подпийналия напорист младеж. Но Гената няма време за разсъждения и наблюдения. Замахва и бие... бие... бие... Не мисли, а бие... Васко се гърчи като

червей между срещащите се стени, но ударите го намират. Докато Асен не хваща Гената с две ръце отзад и го затегля към изхода.

— Остави го — казва задъхано той. — Няма да лежиш заради една гнида...

Гената едва сега се оглежда. Малкото коридорче е пълно с хора, Марина я няма между познатите лица. Само отдолу по стълбите звучат токчетата ѝ. Гената грабва палтото ѝ, тича навън.

Асен внимателно вдига падналия на пода окървавен Васко, навежда го над намиращата се зад вратата мивка, пуска водата. След това с неочакван удар събаря на пода Камен.

— Гадина! Ти какво си мислиш — че си големият тарикат? А останалите сме глухи...

18.

Гената тича след Марина по пустата улица. Намята я с палтото. Иска да ѝ обясни, да се оправдае, че не е виновен, че са го подвели и примамили елементарно... Но Марина го отблъсква. Плаче и тича. Гената изостава бавно, спира и гледа след нея.

19.

На тавана е полупразно. Няма го Асен, няма ги другите, няма ги момичетата. Само Камен седи мрачен и опипва носа си.

Гената влиза, поглежда, отпуска се на леглото. Събудилата се Светла му налива в малка чашка, той я надига без да погледне какво е. След това сам си я пълни.

А Светла се е облегнала на рамото му. Нито е видяла какво е станало, нито е разбрала, че са почти сами. За нея важното е — Гената е тук. Даже глава вече е отпуснала на рамото му. Но Гената не я поглежда. Вперил е поглед в полегналото прозорче, зад което е безнадеждната нощна тъма, и нищо не казва.

20.

И пак е сутрин. Гената поглежда нагоре. Таванът. Зад рамото му една ръка му подава цигара. Светла.

Неговата глава, обаче, тежи. Измъква се изпод одеялото. Влиза в тоалетната. Повръща. Пие сода. Плиска се с вода.

По стълбите изтропват стъпки. Камен.

— Давай, че закъсняхме — казва той, без да се впуска в обяснения. И Гената „дава“. А това означава бесен спринт по улиците. Между хората, тръгнали в тоя миг на работа. Понякога блъскан, понякога сам блъскащ се из тълпата. Ежедневие...

Но... Всичко това е напразно. Учениците вече влизат в училището, дежурна е Кънчева. А това означава записване на закъснелите в специалната тетрадка, после разпавии с класния. Най-малко. Така и става.

— Запиши ги — казва, без да поглежда към тях, Кънчева.

Дежурният ученик вдига химикалката. Не ги пита за имената. Единадесетокласниците са важни личности тук и сега. А дежурният е едва в осми клас.

— Внимавай, заек! А ни запишеш, а... — изсъсква тихо Камен и гласът му спира химикалката.

Но и учителската е чула заплахата и се намесва:

— Записвай! Запиши и заканата на Камен...

Няма смисъл да се разпавят. Хукват по стълбите, защото закъснението за първи час поне може да бъде спасено...

21.

Междучасие. Тълпата ученици извършва многокракоръките си движения и с многогласието си прилича на някогашните панаири.

Панаир — това е най-напред веселие. Сега обаче не се отнася за настроението на Гената. Марина е обидена. Не приема извинения, не разбира от обяснения. Не я интересува и фактът, че Гената е също своеобразна жертва на тарикатите и е бил просто отвлечен със сладки приказки, че изобщо не е очаквал подобно нещо от уж приятел, че...

И тя с гордо вдигната глава и вид на Горгоната Медуза го поглежда и отминава. Гордо вдигната, за да не види той пълните ѝ със сълзи очи.

Едно дребно първолаче я гледа как плаче в тъмния ъгъл на етажата им, далеч от стаите на големите, и съчувствено пита:

— Какво, удари ли те някой?

Ех, зайче — какво разбираш ти от живота... И знаеш ли какво е да те удари някой близък...

22.

И отново междучасието. Камен настига Гената, прегръща го през рамото и бързо говори:

— Той ще се подмазва за наша сметка... Заек нещастен! Трябва да го научим на ум и разум... Още днес!

Като курдисан Гената върви с него. Пред салона са събрани осмокласници. Екипирани, готови за час.

— Хей, я ела! — Камен е зърнал тазсутрешния дежурен.

Момчето се колебае миг, после отива. В училище е — никой не може нищо да му направи. Пък и не е виновен за нищо — нареждат му, изпълнява. Не е в джунглата, тия не са от хората на Джаба Хатянина...

И рухва на пода, сразен от изненадващия удар. Камен го повдига и удря пак.

— Цапни го, де! — съска той на Генади.

Гената прави крачка напред. И в този миг вижда далеч по коридора Марина. С нея е Ванко. Нещо разпалено обсъждат.

Гената — сам не разбиращ защо и как, удря момчето. После пак.

Осмокласниците са видели побоя. Те крещят отдалеч, страх ги е да се приближат. От салона изтичва физкультурникът. Гената и Камен побързват да се махнат.

23.

— Не се безпокой — казва Камен. Сега те вървят по улицата. Няма смисъл да остават в училището. Ще ги викат при директора, ще ги разпитват, всички ще ги оглеждат като престъпници... По-добре да остане за утре — утре ще изпратя стареца при директора. Даже още тая вечер ще завърти някой телефон, ще поговори с когото трябва. Най-много едно мъмрене. Ама той сам си е виновен. Защо се престарава? И ти сам чу как ме напсува пред салона. Не ни издържаха нервите...

24.

Апартаментът е свободен. Гената се е отпуснал в един фотьойл и целият му вид говори за тотално примирение. Да става каквото ще... И без това Марина е изгубена за него. А Васко...

— Ако срещна тоя Васко... Ще го пребия... — със злоба прекъсва той все още мърморещия Камен. Който в това време се навежда към стереоуредбата.

— Какво искаш?

— Не зная... нещо по-леко да е...

На екрана тече някакъв клип. Гангстери, обир, закрити с кърпи лица, носещ се между бандитите и полицаите певец...

— И за какъв дявол ми е това училище? Умният човек използва мозъка си, за да експлоатира мозъците на другите. Трябва да умееш да използваш! Аз на запад поне милионер вече щях да бъда, а тук... Седем и тридесет — първи час, кетони, синуси, „Под игото“, „Гаварите па русски?“... Защо да говоря? Ще си наема преводач!

Цялото това излияние не интересува Гената. Той е мълчалив отсъстващ слушател.

— Гена — шепнешком казва Камен, — хайде да се махнем, а?

— Къде? — пита равнодушно той.

— В Швейцария или Австрия. Заминаваме на екскурзия и — фъс... А?

— Че кой ще ни пусне? На тия години, ученици... И откъде пари за екскурзия? А и такава екскурзия кой ще ти организира?

— Аз имам паспорт. И ти имаш. Пари ще намерим...

— Знаеш ли изобщо какъв паспорт трябва?

Камен е обиден.

— Нали баща ми редовно пътува? Колко пъти съм разглеждал паспорта му... Може и на нас да издадат... Или пък през границата някоя нощ...

— Ще ни направят на решето... Ти, освен разни далаверки и тем подобни, май нищо реално не познаваш. Такава техника пази вече... И

кой е приплакал за нас там? Тук, тук трябва да се оправяме...
А проблемите са много... Много...

25.

Вече са на тавана. По-спокойно е. И уредбите работят. Нов клип на екрана. Гената и Камен са се изтегнали върху двете легла и пушат. Някой чука отвън.

— Гена, иди виж кой е — мързеливо нарежда Камен.

Съпроводени от Гената, влизат Асен и Краси.

— Абе, вие да не сте откачили? — започва от вратата Асен. — Пребихте за няма нищо новобранеца и изчезнахте? Защо изобщо трябваше да му налитате? И после — фъссс... Като хлапета — пххате се под одеялото, никого не виждате, значи и вас никой не ви вижда... Ще ви натопят повече. Старецът е побеснял. И директорът идва чак в кабинета, разпитва за вас...

Камен прави широк жест с ръка.

— Спокойно, моето момче! Бате Камо е стар моряк, не потъва лесно. Сядайте там, чаши има в барчето, не преживявайте — аз знам какво правя... Изобщо — отпуснете се, оправяйте се сами, не сте за пръв път тук.

— Ама, Камо, ще ви изключат — казва Краси. — Чух едни даскалицы от началния курс да си говорят...

— Ти, драги, кога ще ми върнеш четиридесетте стотинки? — издевателства Камен.

Краси го гледа за миг, после вади от вътрешния джоб на якето няколко банкноти, хвърля една в лицето му, казва: „Задръж рестото!“ и излиза. Камен скача като попарен. Тича подире му.

— Ей, Краси, чакай бе... Човек да не се пошегува с теб... — говори той, въвличайки го обратно. — Сядай, сядай! И си вземи десетачката. Аз с такива мога стените да тапицирам...

Известно време мълчаливо гледат как Брус Ли ликвидира противниците си. С уморени движения Камен изключва видеоуредбата и включва касетофона.

— Вчера направих едно интересно записче — казва той.

„... Разлагането на социализма е факт, който не виждат само в страните от Източния блок — говори глас с типичен акцент. — Има само един път за спасяване на тези държави — да се даде управлението в ръцете на младежта. Това е единственото поколение с чисти помисли и идеали, което не носи вината на бащите и тесногърдото им мислене. Единствено то е изразител на истинските стойности, на вечния морал. Ако възрастните не пожелаят да отстъпят управлението, необходима е борба за отстраняването им. Борба, от която зависи бъдещето на социализма...“

Асен мързеливо се протяга и спира касетофона.

— „Свобода“ или „Свободна Европа“? — пита той пренебрежително.

— Не е толкова важно кой го казва, а какво казва. Виждаш — пак аз съм прав. Младите — тоест, ние, трябва да управляваме...

— Страхотно са се загрижили за социализма. Сакън, да не му стане нещо... И — като как я виждаш тая работа със смяната на стари с млади? На баща ти с теб? Ще засегне ли Краси? Как ще е, Камо, управлението? Ти, впрочем, имаш цяла тройка по обществознание. А Гената с неговите двойки по математика ще е великолепен финансов министър, ще знаеш...

Камен е ядосан. Аристократ! Хем нищо не разбира, хем се меси. Иска да запази мястото на майка си и сам да го заеме.

— Слушай, Камо — неочаквано сменя темата Асен. — Пък защо не вземеш и отидеш там някъде? Ще ти дадат веднага завод или банка, ще се ожениш за дъщерята на някой супер милионер, пък и нас ще поканиш — свят да видим...

— Аз съм съгласен — намесва се Краси. — Какво да правя тук? С тия два лева, дето ми оставя сутрин бащата — какво да си купя хубаво и нужно?! Какво? За кифла ли, за цигари ли, на дискотека ли да ида? Пък там... Ако трябва — банки ще обирам, но ще живея човешки...

— Що, сега да не ти е зле? — оглежда го Асен. — Намерил си пари. Продължавай!

— Да, ама патъците ми са от миналата година, а твоите са италиански от шестдесет лева. Дънките нося вече половин година, а ти си купуваш от „Кореком“-а... Много важен се пишеш! Подиграваш ни се и чакаш майка ти да те уреди на топло и високо. Защото всичко е от нея — купува ти каквото искаш и не искаш. Съдиш от високо — я да драпат твоите за двеста лева като баща ми...

И Краси вади снопче банкноти, нежно ги гали.

Гената мълчи. Не го интересуват тия празни спорове. Глупави са. Камен и сега може да си позволи да отиде на запад, Асен вече е излизал от България, а Краси... И отде тия пари?

— Ти... — става изведнъж той и леглото изскърцва пискливо. — Отде имаш толкова пари? На работа не си се хващал, баща ти не ти е дал...

Краси уплашено пъха парите в джоба.

— Гена, не се заяждай... Имам си ги...

Асен също внезапно се е заинтересувал.

— Чакай, чакай... Наистина — откъде ги имаш?

На Камен му е все тая. Важното е, че малкият се е раздвижил. Няма да е само на негова издръжка. Е, изпуска една юзда, но... Ако... И на Камен му става ясно. Само че и другите разбират...

— Кого обра? — извисява се Асен. Гената е застанал от другата страна. Краси трепери.

— Трябвах ми... И аз съм човек...

— Кого обра?

Тогава Краси започва да разказва. Нали е началото на месеца, разнасят пенсии по домовете. Виждал как един с чанта обикаля квартала. Измислил брилянтна операция. Причакал го във входа, цапнал го с някакво дърво и — готово... Лесна работа!

— Бе, ти луд ли се? — чуди се Асен. — Най-много два дни и ще те приберат. Нямах си представа какви следи си оставил...

— Какви? — пита Краси.

— Боже, тоя Ал Капоне от Марс пада! — възкликва Асен. — Сега и ние изгоряхме... Ще те открият за отрицателно време. И ще разберат, че си ни казал. Съучастници сме, защото веднага не сме донесли за теб...

Камен е по-спокоен. Вече вижда близкото бъдеще.

— Докато го открият, докато разберат за нас... Имаме време...

— За какво? — пита Гената.

— Да се спасяваме — убедително говори Камен. — Да заминем далеч от тук. Във Виена...

Асен е малко смутен. Теоретично всичко беше лесно досега — имаше стена зад гърба, можеше да раздава словесни крошета наляво и надясно. Обаче... Нещата са вече неконтролируеми. Защо му трябваше да пита Краси за парите... Грешка! И най-умният допуска грешки, вярно... Но можеше да предвиди какво ще направи той... Той глупав безхаберник...

Сега на карта са заложили и настоящето, и бъдещето му. Че и майка му, че и баща му... Родители на замълчал си свидетел на престъпление...

— Отивай и се предавай! — казва той, а по винаги безстрастното му интелигентно лице заиграват смесени чувства на ярост и страх.

— Няма бе, Асене, няма да ме хванат — смее се смутено Краси — Нали съм гледал маса филми? Достатъчно е да си умен и...

— Ама не си! — рязко казва Гената. И той започва да разбира ситуацията. Свидетели, съучастници, задържане, майка му сама, Марина...

Камен ги възпира.

— Момчета, спокойно! Това просто означава, че трябва да се махаме...

— Ти се махай — отсича Асен. — На мен за какво ми е? Вкарвате ни в беля...

И Гената е стреснат. Тия добре ли са...

Двамата правят единственото възможно в момента. Отварят вратата. И излизат...

Краси гледа като замаян. Друго си представяше — да го хвалят, да му се възхищават... А то...

— Спокойно — отсича Камен. — Има и други хора. Васко е готов. И ще вземем Галя за прикритие...

— Коя Галя? — смаян е Краси.

— Не се ли сецаш? Идвала е тук с Васко. Сега е частна ученичка. Готино маце. Обича момчетата, не е префърцунена, не отказва...

— За какво ни е? — пита Краси. — И за нея пари...

Камен се смее.

— Няма да сме коч компания, я... Подозрително ще е. Пък така — три момчета, с момиче. Отиват до Варна, малко отдих от столицата. Галя е хубавичка, ще отвлича вниманието на милиционера на контролата. И оръжието ще пренесе...

Краси е смаян. Отвличане на вниманието, оръжие — Тоя Камен... Май отдавна се готви...

26.

Само че долу на стълбището се разиграва друга история.

Васко е влязъл във входа точно, когато Гената и Асен излизат. И буквално се сблъскват.

Гената не мисли. Дясната му ръка излита и се забива в лицето на Васко. Оня се свива към мозайката.

— Що, бе... Не съм аз виновен... Камо каза, че Марина е свободна. И предложи да те помотае малко...

Само че Гената се сеца за предната история и за мераците на Васко. А сега ще лъже... Десният му крак спира в ребрата на гърчещия се младеж.

Асен дръпва Гената.

— Остави го тоя... И е прав... Не мислех, че още не си разбрал игричките на Камен. Чудех се защо си с него, пък ти си бил и сляп, и наивен глупак...

Гената втренчено го гледа. Като че се чуди — да започва ли и него.

После се втурва по стълбата нагоре...

27.

Камен обикаля таванчето, плюе кръв в кърпата си. Васко и Краси седят на едното легло. Галя гледа безразлично, полуизлегнала се върху другото.

— Асен къде е? — пита Камен.

Васко се кашля неловко.

— Казвай, де!

— Обадох му се. Отказа. Заяви, че с глупаци като теб не се хваща и хляб да купи. Имало как и тук да живее...

— Ако Милен го натопи — ще го питам него. Имаме двеста и осемнадесет долара, триста франка, три пръстена. За начало стигат. Започваме тази вечер!

Тримата се надигат.

— Какво — изненадах ли ви? Абе, вие за пръв път ли чувате, че тази вечер заминаваме за Варна... Нещата натам са лесни — Краси хваща стюардесата, Васко държи под око пътниците, Галя му помага. А аз ще се оправя с пилотите...

— С какво да ги държа под око? — пита Васко.

Камен вади от джоба си лъскав черен пистолет.

— Ей с това ще съм аз! На стария е. А в твоята чанта ще сложим разглобена ловната пушка. По вътрешните линии не проверяват. Краси ще е с нож, а Галя с бомбата...

— Страх ме е — казва Галя. — Ами ако гръмне?

Камен се смее. Рязко се намръщва, отново плюе кръв.

— Ще държиш един пакет. Уж е бомба. Кой ще ти проверява гърми ли или е за страх...

Краси поглежда любовно малката кама, която стиска в ръка.

— Довечера сме във Виена... Най-напред ще отида в Пратера...

— Бай Ганьо — смее се Камен. — Най-напред ще отидем в хотела. Лукс, разбира се. След това заминаваме за Париж. А после — кой където иска...

— Ох, бабачко — смее се и Краси.

Общото веселие обхваща и Васко. Само Галя мълчи.

28.

Аерогара София. Почти няма хора — късно е. В чакалнята на вътрешните линии седят Галя и Васко. Двамата носят куфарчета. Край Васко има и малка чанта.

Камен и Краси пият кафе. Не се поглеждат, не разговарят. Непознаващи се млади хора, случайни спътници.

Извикват пасажерите за Варна. Тръгват, без да бързат. Васко припряно търси билета си. Минават през контролата. Изчезват зад стъклената врата.

29.

А Гената звъни у Краси. Отваря баща му.

— Няма го. Отиде май при Камен. И какво все се носи с тоя суинг...

Гената звъни на непозната врата. Отваря побеляла, но здрава старица.

— Галя ли? Каза, че ще отиде за два-три дни до Варна. Класът нещо имал посещение там...

Гената е обезпокоен. Какъв клас — тя отдавна не е с тях?

Върти шайбата на телефонния автомат.

Телефонът в хола на Каменови звъни.

— Камен ли? — обажда се бащата. — Нещо май не е добре, та рече, че ще отиде до леля си във Варна. Край морето, на чист въздух, за два-три дни...

Гената слага внимателно слушалката. Галя и Камен са във Варна, Краси е у Каменови, а Васко?

Вратата на тавана е затворена. Чука, никакъв звук.

И тогава Гената се затичва. Вече всичко му е ясно.

Глупаци, глупаци, глупаци...

30.

Паскалев учудено гледа запъхтяното момче. Навън явно вали ноемврийски дъжд и Гената е мокър.

Класният има много да си говори с него — и за излъганата вяра, и за необмислените простъпки, и за... Но сега не е време за обсъждания.

— Какво става? Кой те гони?

— Другарю... Паскалев... те отиват... във Виена... самолет ще крадат... Камен, Краси... Как да ги спрем?

Паскалев го въвежда вътре. В хола е светло. На масичката има бутилка с коняк, чашки, някакъв сладкиш, а във фотьойла е седнал директорът.

Гената се дръпва изненадан назад, но Паскалев го подбутва.

— Влизай, влизай! И разказвай!

Докато момчето разказва, той успява да отвори швепс, да наметне неканения гостенин с някакъв халат, а мокрото яке да просне върху електрическия радиатор.

— Те, другарю директор, отдавна говореха за бягство в чужбина. Как ще живеят там, колко хубаво щяло да бъде и тем подобни. А сега ги няма по домовете им. Камен бил във Варна, Краси уж е у тях, Галя и тя...

— Каква е тая Галя?

— Едно момиче... И Васко май е с тях... Днес Камен цяла проповед изнесе — по-хубаво е да не сме тук, тук няма място за нас... Не искам да съм доносник, ама... Ще направят някоя глупост, дето после не може се оправи... Приятели ми бяха... Все пак...

Тишина. Паскалев отива до телефона.

— Ало... Кольо? Да, аз съм... Благодаря! Работа, разбира се... Виж сега какъв случай възникна... Да, смятам, че е по твоето ведомство, макар да не съм много наясно какво правиш...

31.

В таксито са тримата. Паскалев се обръща назад.

— А пари имат ли?

— Да, да — казва Генко. — Около двеста долара...

— Боже, колко са наивни! — накланя се напред директорът. — Та с двеста долара ще изкарат едва една вечер. При това скромна. Нали лятос ходих с жената в Швеция, знам някои неща...

— Наивни — сумти Паскалев. — Скъпо ще струва тая наивност... Ако не успеем — няма да са наивни, а престъпници...

Таксито спира пред Аерогарата. Пред нея ги чака висок мъж, младеещ на външен вид. Двамата с Паскалев се ръкуват.

— Вашите хора, другарю Паскалев, са вече в самолета за Варна. Излетели са преди двадесет минути. Лошото е, че вече действат...

32.

Да, те вече действат. Краси е насочил ножа си към стюардесата и крещи пискливо:

— Ще убивам! Не мърдай!

Васко трескаво сглобява ловната пушка. Щрак... щрак... Завърта дулото из салона и също вика. Не се разбира какво, но е облецил яростно очи. Галя се е подпряла на креслото, уж наблюдава, а фактически почти се е отпуснала. Камен чука на пилотската врата.

— Отворете, иначе ще убием стюардесата!

Вратата се отваря и той нахлува вътре.

33.

Радистът повтаря в микрофона:

— Похитители нападнаха екипажа... Искат да поемем курс към Виена... Дайте разрешение и коридор...

Камен е насочил пистолета в тила на командира. Ръката му трепери.

— Приемам курса — казва радистът. — Записвам...

Подава листчето на командира. Камен го изтръгва. Цифри.

Командирът поглежда помощника си. Кима леко.

Камен му дава листчето.

— И не мисли да правиш номера — предупреждава той. — Опитен съм, зная ви триковете...

34.

Стая в Аерогарата. Там са Паскалев, директорът, Гената, познатият на Паскалев.

— Сега всичко е в ръцете на специалистите — казва той. — Ще ги насочат, където е нужно, а натам си знаят работата... Ех, другарю Паскалев, едно време си мислех, че най-сложното нещо в живота е на изпит при вас, пък то... Само подготовка за изпитите било...

Паскалев се усмихва, макар да не му е до смях.

35.

Пилотската кабина. Надниква Васко.

— Е?

— Летим към Виена — жизнерадостно се смее Камен. —
Слушай!

От станцията се разнася приглушен глас. На немски той пита нещо. После повтаря на руски и английски. Накрая зазвучава на български, с остър акцент.

— Ало, самолет LZ 321, навлизате във въздушното пространство на Австрийската република... Летете по строго определения коридор, иначе ще сме принудени да приложим сила...

— На борда има похитители — казва радистът. — Искат да кацнем във Виена. Моля за разрешение...

— Изчакайте решението на компетентните власти...

Минута тишина в кабината. Камен усеща, че се изпотява. Само това остава — да ги свалят точно преди целта.

— Имате разрешение за кацане във Виена. Ако при нападението похитителите са ранили или убили някого, ще бъдат съдени по австрийските закони. Следвайте курс...

36.

Варна. Градът е облян от светлина. Красива ноемврийска вечер.
Морето леко и приятно пее приспивна песен.

Изведнъж градът изчезва. Не се вижда никаква светлинка.
Скрива се в мрака и морето. Токът е изключен централно.

Мрак... И тишина...

А над града лети самолет.

37.

— Виена — казва пилотът. — Кацаме...

Камен се опитва да види желания град през стъклото. Навън е тъмно. Не може да различи нищо. Но думата „Виена“ му стига. Край! Там е...

38.

Колелата на самолета се плъзгат по пистата. Бавно спират.

Три коли без светещи фарове се носят в мрака към машината.
Скачат въоръжени хора.

39.

Камен влиза в салона. Краси и Васко обръщат глави към него.

— Това е — казва гордо Камен. — Виена. Слизаме...

— Ура — изкрещява Краси. И млъква...

През отворените врати светкавично нахлуват въоръжените хора. Те бързо обезоръжават Краси и Камен. Галя отпуска пакета, сяда на близката седалка и заплаква. Васко вдига пушката...

— Не! — крещи Камен. Той разбира всичко. Хванаха го като малко дете. Но е късно. Васко стреля, еква ответен изстрел — обаче, точен. Той рухва на пътеката. Жени пищят, мъжете са се свили, деца викат нещо. Отекват бързи команди...

40.

Аерогара София. Звъни телефонът. Бившият ученик на Паскалев вдига слушалката.

— Да... Да... Да... Слушам!

Затваря телефона. Всички го гледат с очакване.

— Акцията е приключила успешно. При съпротива е убит Васил Петков Станчев, 21 годишен. Останалите са заловени...

— Какво ще стане с тях? — пита Гената.

— Съд, разбира се...

41.

Пред дискотеката. Портиерът не пуска никого повече — претъпкано е.

Чува се глас:

— Какво да правя тук? Да съм в Париж сега...

Паскалев, директорът и Гената вървят по отсрещния тротоар.

— Няма много време за спане — казва Паскалев. — Но трябва...

Гената го поглежда:

— Вече сме утре...

Паскалев:

— Да! Вече е десети ноември... Ще я запомним тая 1989 година...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.